

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistolae Clementis Papae V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

ANNO
 CHRISTI
 1311.

uenit. Ibi Petri Ioannis Beguardorum ac Beguinarum hæreses con-
 demnauit: ^a Templariorū ordinem extinxit: ^b eorumque bona Ho-
 spitalariis militibus attribuit. De terræ sanctæ vero recuperatione
 eadem fere decreuit, quæ priores pontifices in generalibus Conciliis
 antea constituerant. Multas edidit constitutiones ecclesiasticæ di-
 sciplinæ peritiles: quas una cum aliis, tum ante, tum post Conci-
 lium editis, in vnum volumen contulit: quod volumen cum mor-
 te præuentus promulgare non potuisset, Ioannes XXII. qui illi
 in pontificatu successit, postea in lucem edidit: eamque collectionem
 Clementinas appellauit. Verumtamen cum huiusmodi Concilii pro-
 pria decreta a Clementinis separata non reperiantur, visum non
 est tam ab aliis Clementis constitutionibus illa esse seiungenda, aut
 in hanc Conciliorum editionem coniicienda, cum præsertim, &
 ipse Clemens, & Ioannes ^c eius successor in vnum volumen, quod
 est in manibus, iam tum retulerint. Peracto demum Concilio aliqua
 concessit pontifex episcopis, qui ad illud conuenerant, priuilegia.

Vill. lib. 9.
 c. 22. & S.
 Antonius
 loco citato.
^a Clement.
 i. de sum.
 Trinit. &
 fid. cath. &
 Clem. ad
 nostrum de
 hæret.
^b Blondus
 & Vvalsing.
 loco cita-
 to.

^c in prom-
 mio Cle-
 men.

EPISTOLÆ
 CLEMENTIS PAPÆ V.

Carissimo in Christo filio Philippo regi Francorum illustri.

REGNANS in cælis triumphans ecclesia, cuius pastor
 est Pater æternus, cui sanctorum ministrant agmina,
 & laudis gloriam angelorum chori decantant, in terris ad
 sui similitudinem & representationem constituit eccle-
 siam militantem, vnigenito Filio Dei viui Domino Iesu
 Christo ineffabili commercio copulatam, in qua idem
 vnigenitus Dei Filius a Patre progrediens per illustratio-
 nem Paraleti, procedentis pariter ab vtroque, statuit fi-
 dei fundamentum. Sane Romana ecclesia, mater alma fi-
 delium, caput est, disponente Domino, ecclesiarum alia-
 rum omnium, & magistra: a qua, veluti a primitiuo fon-
 te, ad singulas alias eiusdem fidei riuuli deriuantur, ad cu-
 ius regimen voluit Christi clementia Romanum pontifi-
 cem vice sui deputare ministrum, vt instructionem &
 doctrinam ipsius eloquio veritatis euangelicæ traditam
 cuncti renati fonte baptismatis teneant & conseruent:
 vt qui sub hac doctrina cursum vitæ recte peregerint, fal-
 uantur; qui vero ab ea deuiauerint, condemnentur. Ipsa

nempe Romana mater ecclesia iuxta exigentiam possibilitatis ipsius, ad cunctas orbis prouincias, in quibus diuini nominis cultus viget, fideique catholicæ obseruantia rutilat, intuitum sedulæ considerationis extendens, ac subiiciens ab olim suæ considerationis examini diuturnæ calamitatis angustias illius specialis hereditatis dominicæ, videlicet terræ sanctæ ab infidelibus miserabiliter conculcata, in qua idem Patris æterni Filius nostræ carnis indumento contactus, salutem humani generis pietate ineffabili extitit operatus, quamque sua ipse voluit corporali insignire præsentia, & proprii aspersione sanguinis consecrare, multa sollicitudine studuit eidem terræ retroactis temporibus, quibus potuit remediis, vt eriperet ab ipsis impiis, subuenire. Et quia inter ceteros quos professio Christianæ religionis includit milites, & fratres domus militiæ templi Hierosolymitani, sicut est toti orbi notorium, tamquam specialis eiusdem fidei pugiles, & iam dictæ terræ præcipui defensionis ipsius terræ negotium principaliter gerere videbantur, ipsos, & eorum ordinem, præfata ecclesia specialis fauoris plenitudine proficiens, eos aduersus Christi hostes crucis armauit signaculo, multis exaltauit honoribus, ditauit facultatibus, ac diuersis libertatibus, & priuilegiis communiuit. Li nimirum cum crederentur in Domini seruitio sub regulari habitu fideliter militare, sibi quasi cunctorum manus fidelium cum multiplici erogatione bonorum sentiebant multifarie multisque modis propterea adiutrices: sed, proh dolor, noua & calamitosa vox de malignitatis fratrum ipsorum enormitate progrediens nostrum repleuit, imo verius perturbauit, auditum. Hæc enim vox nuntia lamentationis & gemitus audientibus horrorem ingerit, commouet animos, mentes turbat, & cunctis fidei Christianæ cultoribus nouæ & ineffabilis amaritudinis calicem subministrat, & dum facti feriem eius necessitate poscente depromimus, noster attenuatur præ angustia spiritus, & valetudinis fatigata confractibus, membra singula præ nimio dolore tabescunt. Dudum siquidem circa nostræ promotionis ad apicem summi pontificatus initium, etiam antequam Lugdunum, vbi recepimus nostræ coronationis insignia, veniremus, & post tam ibi quam alibi

ANNO
CHRISTI
1311.

secreta quorundam nobis insinuatio intimaui, quod magister, præceptores, & alii fratres dictæ militiæ Templi, & etiam ipse ordo, qui ad defensionem patrimonii ipsius Domini nostri Iesu Christi fuerant in transmarinis partibus deputati, contra ipsum Dominum in scelus apostasiæ nefandum, detestabile idololatriæ vitium, execrabile facinus Sodomorum, & hæreses varias erant elapsi. Sed quia non erat verisimile, nec credibile videbatur, quod viri tam religiosi, qui præcipue pro Christi nomine suum sæpe sanguinem effundere, ac personas suas mortis periculis frequenter exponere credebantur, quique multa & magna tam in diuinis officiis, quam in ieiuniis, & aliis obseruantiiis, deuotionis signa frequentius prætendebant, suæ sic essent salutis immemores, quod talia perpetrarent: huiusmodi insinuationi ac delationi ipsorum, eiusdem Domini nostri exemplis in canonicæ scripturæ doctrinis edocti, aures nolimus inclinare: deinde vero tu, cui eadem fuerant facinora nuntiata, non typo auaritiæ, cum de bonis Templariorum nihil tibi vindicare vel appropriare intendas, imo ea nobis & ecclesiæ per deputandos super hoc a nobis administranda, gubernanda, conseruanda & custodienda liberaliter & deuote in regno tuo dimisisti, manum tuam exinde totaliter amouendo, sed fidei orthodoxæ feruore tuorum progenitorum vestigia clara sequens accensus, de præmissis, quantum licite potuisti, te informans ad instruendum & informandum nos super iis multas & magnas nobis informationes per tuos nuntios & literas destinasti. Infamia vero contra Templarios ipsos increbrescente validius, super sceleribus ante dictis; & quia etiam quidam miles eiusdem ordinis magnæ nobilitatis, & qui non leuis opinionis in dicto ordine habebatur, coram nobis secreto iuratus deposuit, quod in receptione fratrum præfati ordinis hæc consuetudo, vel verius corruptela, seruatur, quod ad recipientis vel ab eo deputati suggestionem qui recipitur Christum Iesum negat, & super Crucem sibi ostensam sput in vituperium Crucifixi, & quædam alia faciunt recipiens & receptus, quæ non sunt licita, nec humanæ conueniunt honestati, prout ipse tunc confessus extitit coram nobis, vrgente nos ad id officii nostri debito, vitare nequiuimus quin tot &

Concil. Tom. 28.

Vuuu

tantis clamoribus accommodaremus auditum: sed cum demum fama publica deferente, ac clamorosa insinuatione tui, nec non & ducum, comitum, & baronum, ac aliorum nobilium, cleri quoque ac populi dicti regni tui, ad nostram propter hoc tam per se, quam per procuratores & syndicos, presentiam venientium, quod dolenter referimus, ad nostram audientiam peruenisset, quod magister, preceptores, & alii fratres dicti ordinis, & ipse ordo, prefatis & pluribus aliis erant criminibus irreti; & premissa per multas confessiones, attestaciones & depositiones prefati magistri, & plurium preceptorum, & fratrum ordinis prelibati, coram multis prelatis, & heretica prauitatis inquisitore in regno Francia factas, habitas & receptas, & in publicam scripturam redactas, nobisque, & fratribus nostris ostensas, probari quodammodo viderentur, ac nihilo minus fama & clamores predicti intantum inualuissent, & etiam ascendissent, tam contra ipsum ordinem, quam contra personas singulares eiusdem, quod sine graui scandalo preteriri non poterat, nec absque eminenti periculo tolerari: Nos illius, cuius vices, licet immeriti, in terris gerimus, vestigiis inhærentes, ad inquirendum de predictis ratione preuia duximus procedendum, multosque de preceptoribus, presbyteris, militibus, & aliis fratribus dicti ordinis reputationis non modicæ in nostra presentia constitutos, prestito ab eis iuramento, quod super premissis meram & plenam nobis dicerent veritatem, super predictis interrogauimus, & examinauimus vsque ad numerum septuagintaduorum, multis ex fratribus nostris nobis assistentibus diligenter, eorumque confessiones per publicas manus in authenticam scripturam redactas, illico in nostra & dictorum fratrum nostrorum presentia, ac deinde interposito aliquorum dierum spatio in consistorio legi fecimus coram ipsis, & illas in suo vulgari cuiuslibet eorum exponi. Qui perseuerantes in illis, eas expresse & sponte prout recitatae fuerant approbarunt. Postquam cum magistro & precipuis preceptoribus prefati ordinis intendentes super premissis inquirere per nos ipsos, ipsum magistrum, & Francia, Terræ ultramarinæ, Normandiæ, Aquitanie, ac Pictauie preceptores maiores, nobis tunc Pictauis exi-

ANNO
CHRISTI
1344

stentibus mandauimus presentari. Sed quoniam quidam ex eis sic infirmabantur tunc temporis, quod equitare non poterant, nec ad nostram presentiam quoquo modo adduci, nos cum eis scire volentes de premissis omnibus veritatem, & an vera essent quæ continebantur in eorum confessionibus & depositionibus, quas coram inquisitore prauitatis hæreticæ in regno tuo præfato, presentibus quibusdam notariis publicis, & multis aliis bonis viris, dicebantur fecisse, nobis & fratribus nostris per ipsum inquisitorem sub manibus publicis exhibitis, & ostensis dilectis filiis nostris Berengario tituli sanctorum Nerei & Achillei, & Stephano tituli sancti Cyriaci in Thermis, presbyteris, ac Landulpho sancti Angeli diacono, cardinalibus, de quorum prudentia, experientia, & fidelitate indubitatam fiduciam obtinemus, commisimus & mandauimus, vt ipsi cum præfatis magistro & præceptoribus inquirerent, tam contra ipsos & alias singulares personas dicti ordinis generaliter, quam contra ipsum ordinem, super premissis cum diligentia veritatem, & quidquid super his inuenirent, nobis referre, ac eorum confessiones & depositiones per manum publicam in scriptis redactas nostro apostolatu deferre ac presentare curarent; eisdem magistro & præceptoribus absolutionis beneficium a sententia excommunicationis, quam pro premissis, si vera essent, incurrerant, si absolutionem humiliter ac deuote peterent, vt deberent, iuxta formam ecclesiæ impensuri. Qui cardinales ad ipsos magistrum & præceptores personaliter accedentes, eis sui aduentus causam exposuerunt. Et quoniã tam personæ, quam res ipsorum, & aliorum Templariorum in dicto regno tuo consistentium, in manibus nostris erant, quod libere absque metu cuiusquã plene ac pure super premissis omnibus ipsis cardinalibus dicerent veritatem, eis auctoritate apostolica iniunxerunt. Qui magister & præceptores Franciæ, terræ vltimarum, Normandiæ, Aquitaniæ, ac Pictauiæ, coram ipsis tribus cardinalibus presentibus, quatuor tabellionibus publicis, & multis aliis bonis viris ad sancta Dei euangelia ab eis corporaliter tacta, præfatis iuramento, quod super premissis omnibus meram & plenam dicerent veritatem, coram ipsis singulariter libere ac sponte absque

coactione qualibet, & timore deposuerunt, & confessi fuerunt inter cetera Christi abnegationem & spuitionem super Crucem, cum in ordine Templi recepti fuerunt, & quidam ex eis se sub eadem forma, scilicet cum abnegatione Christi & spuitione super Crucem, fratres multos recepisse. Sunt etiam quidam ex eis quædam alia horribilia & inhonestæ confessi, quæ, ut eorum ad præsens parcamus verecundia, subticemus. Dixerunt præterea, & confessi fuerunt, esse vera quæ in eorum confessionibus & depositionibus continentur, quas dudum fecerant coram inquirentore hæreticæ prauitatis: quæ confessiones & depositiones dictorum magistri & præceptorum in scripturam publicam per quatuor publicos tabelliones redactæ in ipsorum magistri & præceptorum & quorundam aliorum bonorum virorum præsentia, ac deinde interposito aliquorum dierum spatio coram ipsis, eisdem lectæ fuerunt de mandato & in præsentia cardinalium prædictorum, & in suo vulgari expositæ cuilibet eorumdem. Qui perseverantes in illis, eas expresse ac sponte, prout recitatæ fuerant, approbarunt, & post confessiones & depositiones huiusmodi, ab ipsis cardinalibus ab excommunicatione, quam præmissis incurrerant, absolutionem flexis genibus, manibusque complicatis humiliter & deuote, ac cum lacrymarum effusione non modica petierunt: ipsi vero cardinales, quia ecclesia non claudit gremium redeunti, ab eisdem magistro & præceptoribus hæresi abiurata, expresse ipsis secundum formam ecclesiæ auctoritate nostra absolutionis beneficium impenderunt, ac deinde ad nostram præsentiam redeuntes, confessiones & depositiones prælibatorum magistri, & præceptorum in scripturam publicam per manus publicas, ut est dictum, redactas nobis præsentauerunt, & quæ cum dictis magistro & præceptoribus fecerant, retulerunt: ex quibus confessionibus, & depositionibus, ac relatione inuenimus sæpe factos magistrum & fratres in præmissis & circa præmissa, licet quosdam ex eis in pluribus, & alios in paucioribus grauiter deliquisse. Attendentes autem, quod scelera tam horrenda transire incorrecta absque Dei omnipotentis & omnium catholicorum iniuria non poterant nec debebant, decreuimus de fratrum nostrorum consilio per ordina-

ANNO
CHRISTI
1311

rios locorum, ac per alios fideles & sapientes viros ad hoc deputandos a nobis contra singulares personas ipsius ordinis, nec non contra dictum ordinem per certas directas personas, quas ad hoc duximus deputandas, super præmissis criminibus & excessibus inquirendum. Iis nempe, quæ magis flere cogimur quam narrare, cor nostrum passione nimia cruciatur, & cum tanta proinde nobis immineat gemendi materia, fletum non possumus declinare. Quisnam catholicus hæc audiens nimis non doleat, & prorumpat in luctum? quis fidelis huiusmodi sinistrum euentum intelligens amara non emittat suspiria, verbaque lamentationis & mœstitudinis non eructet, cum tota Christianitas huiusmodi doloris sit particeps, & hic casus fideles percutiat vniuersos. Ex his etiam, dum ministerio debitæ considerationis nostræ mentis præsentantur obtutibus, ignis in nostris meditationibus exardescit, & ad tanta discrimina releuanda suspirat affectus, zelus accenditur, & spiritus anxiatur. Ad quod cum nos sufficere commode non posse sciamus, leuamus oculos nostros ad montem, montem quidem Dei, montem vberem, montem pinguem, vnde opportunum nobis prouenire auxilium, & humiliter petimus, & deuote speramus. Et quia salubre in his adhiberi remedium interest generaliter omnium, nos cum eisdem fratribus nostris, aliisque viris prudentibus, exacto ac frequenti tractatu præhabito, prout tantæ necessitatis instantia exigebat, de ipsorum fratrum consilio vniuersale Concilium, sicut imitatione digna sanctorum patrum consuetudo laudabilis longæuæ obseruationis exemplo nos instruit, a proximis Kalendis Octobris ad duos annos immediate sequentes decreuimus congregandum, vt in eo, tam circa dictum ordinem, & personas singulares, & bona eiusdem, & alia quæ statum tangunt fidei catholicæ, quam circa recuperationem & subsidium terræ sanctæ, ac reparationem, ordinationem, & stabilitatem ecclesiarum, & ecclesiasticarum personarum, & libertatum eorum, illa, Deo auspice, communi consilio inueniatur prouisio, & eiusdem approbatione Concilii roboretur, per cuius salutiferam executionem virtus Altissimi, eliminatis erroribus, roborata fide, ad tramitem veritatis, reductis errantibus, redintegra-

ta eiusdem fidei vnitae, extirpatis vitiis, virtutibusque plantatis, correctis excessibus, moribus reformatis, repressis oppressionibus, libertate solida stabilitate munita, recuperatis deperditis, & eiusdem terræ statu prospero reparato, occupata restituat, vastata restauret, & restaurata conferuet, nobisque viam aperiat idem ipse qui no- uit, & facultatem tribuat ipse qui potest: vt sic in præmissis iuxta intentum animi nostri desiderium sibi ministrare possimus salubriter, quod idem verus eiusdem vniuersalis sponsus ecclesiæ ipsam dilectam suam purgatam maculis, munitam virtute, ac monilibus ornatam, vnam semper habeat & formosam ad sui nominis laudem & gloriam, ad animarum profectum, robur fidei, pacem & exaltationem populi Christiani. Quia vero persecutio tanti propositi tempore indiget, vt deductum maturius facilius, auctore Domino, effectum debitum sortiatur, prædictum tempus ad id duximus deputandum. Vnde venerabilibus fratribus nostris archiepiscopis, episcopis, ac dilectis filiis electis, abbatibus, prioribus, decanis, præpositis, archidiaconis, archipresbyteris, & aliis ecclesiarum prælatis, exemptis & non exemptis, eorumque capitulis, & conuentibus, per alias nostras literas præcipiendo mandamus, vt iidem archiepiscopi, nec non & ceteri episcopi per ipsorum archiepiscoporum prouincias constituti, in eisdem literis nominati, reliquis ipsorum episcoporum in dictis prouinciis remanentibus ad ea quæ pontificale officium exigunt, tam in suis, quam illarum dictarum prouinciarum, qui ad huiusmodi Concilium vniuersale accesserint, ciuitatibus & diocæsis exercenda, omni negligentia relegata, cunctis, prout talis & tanti negotii qualitas exigit, dispositis & paratis, sic medio tempore se accingant ad iter, quod in huiusmodi decreto termino, quem eis & aliis peremptorie assignamus, in Viennensi ciuitate iidem archiepiscopi & episcopi taliter nominati personaliter, alii vero remanentes episcopi, electi, abbates, priores, decani, præpositi, archidiaconi, presbyteri, & prælati, capitula, & conuentus, per eosdem archiepiscopos & episcopos ad prædictum Concilium accessuros, quibus ad omnia quæ in eodem Concilio statuentur, fient, & ordinabuntur, & fuerint opportuna, concedant

ANNO
CHRISTI
1314.

plenariam potestatem, de qua sufficienter constet per publica documenta nostro se conspectui representent. Quod si forsán ipsis archiepiscopis & episcopis accessuris huiusmodi noluerint concedere potestatem, eo casu venire, vel alios procuratores idoneos cum potestate simili ad idem teneantur Concilium destinare. Non obstantibus quibuslibet priuilegiis, seu indulgentiis quibuscumque personis, ordini, dignitati, seu collegio, sub quacumque verborum forma, vel expressione a prædicta sede concessis: per quæ possit effectus huiusmodi mandati nostri quomodolibet impediri, aut eidem in aliquo derogari: mandauimus insuper, vt iidem archiepiscopi, & prælati per se vel alios viros prudentes, Deum timentes, & habentes præ oculis omnia, quæ correctionis, & reformationis limam exposcunt, inquirentes subtiliter, & conscribentes fideliter, eadem ad ipsius Concilii notitiam deferant. Et nos nihilo minus variis modis & viis solers studium & efficacem operam dare proponimus, vt omnia talia in examen huiusmodi deducta Concilii, correctionem & directionem recipiant opportunam. Hoc etiam in eisdem nostris literis adiecto, vt nullus inobedientia notam, & canonicæ vltionis acrimoniam vitare desiderans fallacium excusationum velamento se muniat, vel ex impedimentis itinerum, quæ, Domino praua in directæ, & in vias planas aspera sua omnipotentia conuertente, cessabunt, friuolæ allegationis munimenta confingat, vt a tam sancti prosecutione operis se subducat: sed occurrant singuli voluntarii ad id quod & diuinæ congruit voluntati, & salutem animarum, ac vtilitatem respicit singulorum. Ceterum, quia multipliciter expedit, vt tam celebre Concilium tua & aliorum catholicorum principum decoretur præsentia, vt salubri consilio & auxilio fulciatur, serenitatem regiam rogamus, & hortamur attentius, in remissionem tibi peccaminum suadentes, quod præscriptis loco & termino in eodem Concilio, captata interim ad hoc opportunitate studeas personaliter interesse, meditatione prouida prudenter attendens, quod in hoc non solum labor, quem ad tam sancti & vtilis negotii promotionem assumes, tibi cedit ad meritum, verum etiam aliorum qui ad veniendum ad idem Concilium ef-

ficacius tuo inducentur exemplo, & nihilo minus vota tua nobis poteris familiarius aperire, quæ in omni beneuolentia libenter ad exauditionis gratiam, quantum cum Deo ac ecclesiæ honore poterimus, admittemus.

Datum Pictauis secundo Idus Augusti, pontificatus nostri anno tertio.

In eodem modo, vt supra proximo, per totum scribitur Eduardo regi Angliæ illustri.

In eodem modo Carolo regi Siciliae illustri.

In eodem modo Carolo regi Hungariæ illustri.

In eodem modo Iacobo regi Aragonum illustri.

In eodem modo Ferdinando regi Castellæ & Legionis illustri.

In eodem modo Iacobo regi Maioricarum illustri.

In eodem modo Ludouico regi Nauarræ illustri.

In eodem modo Dionysio regi Portugallia illustri.

In eodem modo regi Bohemiæ illustri.

In eodem modo Henrico regi Cypri illustri.

In eodem modo regi Daciæ illustri.

In eodem modo regi Norvvegiæ illustri.

In eodem modo Friderico regi Trinaciæ illustri.

In eodem modo regi Suvvetiæ illustri.

In eodem modo carissimo in Christo filio Henrico regi Romanorum illustri: Regnans, &c. vt in forma, vsque, A proximis Kalendis Octobris, vsque ad vnum annum immediate sequentem decreuimus congregandum, &c. vsque, Datum Auenioni quinto Kalendas Augusti, anno quarto.

In eodem modo venerabilibus fratribus archiepiscopo Turonensi, & episcopis ac dilectis filiis electis, abbatibus, prioribus, decanis, præpositis, archipresbyteris, archidiaconis, & aliis ecclesiarum prælatis, exemptis & non exemptis, & eorum capitulis & conuentibus per Turonensem prouinciam constitutis, salutem, &c. Regnans in cælis, &c. vt in forma proxime superiori, mutatis mutandis, vsque, Ad id duximus deputandum. Quocirca vniuersitati vestræ per apostolica scripta mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, Redonensis & Andegauensis & Nannetensis episcopi, reliquis vestrum
epi-

ANNO
CHRISTI
1311.

episcoporum in vestra prouincia remanentibus, ad ea quæ pontificale officium exigunt, tam in vestris, quam illarum dictæ prouinciæ, qui ad huiusmodi Concilium vniuersale accesserint, ciuitatibus & diœcesibus, exercenda, omni negligentia relegata, cunctis, prout talis & tanti negotii qualitas exigit, dispositis & paratis, sic vos medio tempore accingatis ad iter, quod in huiusmodi decreto termino, quem vobis & aliis preemtorie assignamus, in Viennensi ciuitate, nostro vos, archiepiscopi & episcopi superius nominati personaliter, vos vero alii remanentes episcopi, electi, abbates, priores, decani, præpositi, archidiaconi, & prælati, capitula, & conuentus per eisdem archiepiscopum & episcopos ad prædictum Concilium accessuros, quibus ad ea quæ in eodem Concilio statuentur, fient, & ordinabuntur, & fuerint opportuna, concedatis plenariam potestatem, de qua sufficienter constet per publica documenta, conspectui præsentetis. Quod si forsân ipsis archiepiscopo & episcopis accessuris huiusmodi nolueritis concedere potestatem, eo casu venire, vel alios procuratores idoneos cum potestate simili ad idem Concilium teneamini destinare; non obstantibus quibuslibet priuilegiis, seu indulgentiis quibuscumque personis, ordini, dignitati, seu collegio sub quacumque verborum forma vel expressione a prædicta sede concessis, per quæ possit effectus huiusmodi mandati nostri quomodolibet impediri, aut eidem in aliquo derogari. Interim quoque per vos, & alios viros prudentes, Deum timentes, & habentes præ oculis omnia quæ correctionis, & reformationis limam exposcunt, inquirentes salubriter, & conscribentes fideliter, eadem ad ipsius Concilii notitiam deferatis. Et nos nihilo minus variis modis & viis solers studium & efficacem operam dare proponimus, vt omnia talia in examen huiusmodi deducta Concilii, correctionem & directionem recipiant opportunam. Nullus inobedienciæ notam & canonicæ violationis acrimoniam vitare desiderans, fallacium excusationum velamento se muniat, vel ex impedimentis itinerum, quæ, Domino praua in directa, & in vias planas aspera, sua omnipotentia conuertente, cessabunt, friuolæ allegationis munimenta confingat: vt a tam sancti profecutio-

ne operis se subducat, sed occurrant singuli voluntarii ad id quod & diuinæ congruit voluntati, & salutem animarum, & vtilitatem respicit singulorum.

Datum Pictauis secundo Idus Augusti, anno tertio.

In eodem modo venerabilibus fratribus archiepiscopo Bituricensi ac episcopis, & dilectis filiis electis, abbatibus, &c. vt supra proxime, vsque ad, Per Bituricensem prouinciam constitutis. Regnans in cælis, &c. vt supra, vsque ad, Mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Mimatenfis, Lemouicenis ac Aniciensis episcopi, reliquis vestrum episcoporum in vestra prouincia, &c. Datum vt supra, & sic scribitur singulis archiepiscopis inferius nominatis in sua prouincia.

In eodem modo archiepiscopo Rothomagensi ac episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Baiocensis & Constantiensis episcopi, reliquis vestrum, &c.

In eodem modo archiepiscopo Auxitano & episcopis, &c. vsque ad mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Vafatenfis, Auenfis & Conuenarum episcopi, reliquis, &c.

In eodem modo archiepiscopo Narbonensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Tolosane, Magalonensis & Biterrensis episcopi, reliquis, &c.

In eodem modo archiepiscopo Lugdunensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Lingonensis & Eduensis episcopi, reliquis, &c.

In eodem modo archiepiscopo Rhemenfi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Sueffionensis, Catalaunensis & Beluacensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Senonensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Aurelianensis, Antifiodorensis & Parisiensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Burdigalensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Aginnensis, Pictauenfis & Santonenfis episcopi, &c.

ANNO
CHRISTI
1511.

In eodem modo archiepiscopo Vpsallensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Strauiniensis & Auguriensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Moguntino & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Pragensis, Moraniensis, Constantiensis & Argentiniensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Panormitano & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Mazarenensis & Agrigentine episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Eboracensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Carleonensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Nidrosiensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, Nidrosiensis, Alloensis & Bergensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Pisano & episcopis, &c. mandamus quatenus vos fratres archiepiscopo, & Messan. episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Tarantasiensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Sedunensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Ragusino & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Dribumen. ac Bosnensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Gnesnensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Caminensis ac Lubicensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Strigoniensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Quinquecclesiensis & Agriensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Antibarensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, Polacensis & Suaciniensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Hispalensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Carthaginensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Barensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Melphitensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Tolerano & episcopis,
ſc. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, &
 Palentine, & Burgenſis episcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Biſuntino & episcopis,
ſc. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac
 Baſilienſis episcopo, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Rauennatenſi & epi-
 scopis, *ſc.* mandamus, quatenus vos fratres archiepisco-
 pe, & Parmenſis, Faentine & Mutinenſis episcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Neapolitano & epi-
 scopis, *ſc.* mandamus, quatenus vos fratres archiepisco-
 pe, ac Auersane episcopo, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Tarraconenſi & epi-
 scopis, *ſc.* mandamus, quatenus vos fratres archiepisco-
 pe, ac Valentine, Cæſarauguſtane & Gerundenſis epi-
 ſcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Iadrenſi & episcopis,
ſc. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, Si-
 gnenſis & Veglenſis episcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Ianuenſi & episcopis,
ſc. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, &
 Robienſis & Aprumacenſis episcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Saltzburgenſi & epi-
 scopis, *ſc.* mandamus, quatenus vos fratres archiepi-
 ſcope, & Patauienſis, Ratiſponenſis & Bambergenſis epi-
 ſcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Coloffenſi & epiſco-
 pis, *ſc.* mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,
 & Zagabrieniſis & Ultraſiluan. episcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Arelatenſi & episcopis,
ſc. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, &
 Maſſilienſis, Auenionenſis & Tricaſtrine episcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Bremenſi & episcopis,
ſc. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, &
 Lubicenſis & Barduicenſis episcopi, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Capuano & episcopis,
ſc. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, &
 Venafrane episcopo, *ſc.*

In eodem modo archiepiscopo Mediolanenſi & epi-
 scopis, *ſc.* mandamus, quatenus vos fratres archiepi-

ANNO
CHRISTI
1311.

scope, & Bergamensis, Brixienfis, Cremonensis & Placentine episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Ebredunensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Niciensis & Granensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Lundensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Ottoniensis & Rostrieldensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Magdeburgensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Brandenburgensis & Havelbergensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Dublinensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus fratres archiepiscopo, & Fernensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Colonienfi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Leodiensis & Traiectensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Corinthienfi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Argonensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Cassellenfi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, & Leomenfis, Insulane & Cluacensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Turritanenfi ac episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Bosan. episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Tuaniensi & episcopis, &c. vsque ad, Mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Elfinensis & Achadensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Arborensi, & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac sanctæ Iustæ & Ciuitatensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Spalatenfi, & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Traguriensis & Arbenfis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Patracensi, & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac Motonensis & Coronensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Cantuariensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,

pe, ac Londinensis, Vintoniensis, Sarisberiensis, Vigor-
nensis & Lincolnensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Armachano & episco-
pis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,
ac Connensis & Lugdunensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Compostellano & epi-
scopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepisco-
pe, ac Salamantinenfis, Vlixbonensis & Legionensis epi-
scopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Aquisgranensi & episcopis,
&c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo, ac
Foroiulienfis & Sistaricensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Treuerensi & episco-
pis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,
& Metensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Bracarenfi & episco-
pis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,
ac Portugallensis, Conimbricensis & Tudenfis episcopi,
&c.

In eodem modo archiepiscopo Calaritano & episco-
pis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,
& Doliensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Viennensi & episco-
pis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,
& Gebennensis & Viuariensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Atheniensi & epi-
scopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepisco-
pe, & Nigropontensis & Reonnensis episcopi, &c.

In eodem modo archiepiscopo Beneuentano & epi-
scopis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepi-
scope, & Auellinensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Nicosiensi & episco-
pis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,
& Paphensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Messanenfi, & episco-
pis, &c. mandamus, quatenus vos fratres archiepiscopo,
ac Pactensis episcopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Cosano & episcopis,
&c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, vobis
episcopis in vestra prouincia remanentibus, ad ea quæ

ANNO
CHRISTI
1311.

pontificale officium, &c. vt supra vsque, In Viennensi ciuitate nostro te, archiepiscopo, personaliter, vos vero alii remanentes, &c. mutatis mutandis vsque in finem.

In eodem modo archiepiscopo Tranensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, vobis episcopis, &c. vt supra.

In eodem modo archiepiscopo Sipontino & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Rigenfi & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Tarentino & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Hydruntino & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Montisregalis & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Salernitano & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Consentino & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Brundusino & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Thebano & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Surrentino & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Rossanensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Regiensi & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo Amalfitano & episcopis, &c. mandamus, quatenus te frater archiepiscopo, &c.

In eodem modo archiepiscopo sanctæ Seuerinæ &

episcopis, &c. mandamus, quatenus te, frater archiepiscopus, &c.

In eodem modo archiepiscopo Acheruntino & episcopis, &c. mandamus, quatenus te, frater archiepiscopus, &c.

In eodem modo patriarchæ Constantinopolitano & episcopis, ac dilectis filiis electis, &c. vt supra, vsque Per Constantinopolitanam & Cretensem prouincias constitutis, mandamus quatenus vos fratres patriarcha, cum duobus suffraganeis patriarchatus tui Constantinopolitani, quos ad hoc duxeris eligendos, & episcopo Arianensis suffraganeæ ecclesiæ Cretensis, quæ Constantinopolitanæ ecclesiæ per sedem apostolicam vsque ad ipsius sedis beneplacitum est vnita, reliquis vestrum, &c. vt supra. Datum vt supra.

In eodem modo patriarchæ Aquileiensi & episcopis, &c. per Aquileiensem prouinciam constitutis, mandamus, quatenus vos fratres patriarcha, Cumane, Vicentine, Paduane, Polane, & Taruifine episcopi, reliquis, &c.

In eodem modo patriarchæ Gradenfi & episcopis, &c. per Gradensem prouinciam, &c. mandamus, quatenus vos fratres patriarcha, & Castellane episcopi, &c.

In eodem modo patriarchæ Hierosolymitano, & episcopis, &c. per Hierosolymitanam prouinciam, &c. mandamus, quatenus te, frater patriarcha, cum duobus ex suffraganeis tuis, quos ad hoc duxeris eligendos, reliquis, &c.

In eodem modo venerabilibus fratribus Fundano & Sorano, ac aliis episcopis, & dilectis filiis electis, &c. vt supra per Campaniam & Maritimam constitutis, mandamus, quatenus vos fratres Fundane & Soranensis episcopi, reliquis vestrum in Campania & Maritimæ partibus remanentibus, &c. vt supra in forma.

In eodem modo Sutрино & Balneoregiensi & aliis episcopis & dilectis filiis, &c. per patrimonium beati Petri in Tuscia constitutis, mandamus, quatenus vos fratres Sutrine & Balneoregiensis episcopi, reliquis vestrum episcoporum in patrimonio beati Petri remanentibus, &c.

In eodem modo Perusino & Spoletano, ac vniuersis aliis

ANNO
CHRISTI
1311.

aliis episcopis & dilectis filiis, &c. per ducatum Spoletanum constitutis, &c. mandamus, quatenus vos fratres Perusine & Spoletane episcopi, reliquis vestrum episcoporum in ducatu Spoletano remanentibus, &c.

In eodem modo Æfino, Fanensi & Camerinesi, ac aliis episcopis & dilectis filiis, &c. per Anconitanam marchiam constitutis, mandamus, quatenus vos fratres Æsine, Fanensis & Camerinesis episcopi, reliquis vestrum in Anconitana marchia remanentibus, &c.

In eodem modo Florentino & Pistoriensi, ac aliis episcopis, & dilectis filiis, &c. per Tusciam constitutis, &c. mandamus, quatenus vos fratres Florentine & Pistoriensis episcopi, reliquis vestrum in Tuscia remanentibus, &c.

In eodem modo sancti Andreæ Candidæcasæ & Glasnensi, ac aliis vniuersis episcopis, & dilectis filiis, &c. per regnum Scotiæ constitutis, &c. mandamus, quatenus vos fratres sancti Andreæ Candidæcasæ & Glasnensis episcopi, reliquis vestrum in dicto regno Scotiæ remanentibus, &c.

In eodem modo Theatino, Valuensi & Aquileni, & aliis episcopis, & dilectis filiis, &c. per partes Aprutii constitutis, &c. mandamus, quatenus vos fratres Theatine, Valuensis & Aquilenis episcopi, reliquis vestrum episcoporum in partibus Aprutii remanentibus, &c.

In eodem modo dilectis filiis Casinensi & sancti Vincentii de Vulturno, ac ceteris abbatibus, prioribus, decanis, præpositis, archidiaconis, archipresbyteris, & aliis monasteriorum & ecclesiarum prælatis exemptis & non exemptis, & eorum conuentibus & capitulis per ipsorum Casinensis & sancti Vincentii monasteriorum terras constitutis, &c. vsque, Quocirca vniuersitati vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus, quatenus vos Casinensis & sancti Vincentii de Vulturno monasteriorum abbates omni negligentia, &c. vsque, In Viennensi ciuitate nostro vos abbates superius nominati personaliter, vos vero alii remanentes abbates, priores, decani, &c. Quod si forte ipsis abbatibus accessuris, &c. mutatis mutandis, vt supra.

In eodem modo venerabili fratri Isnano archiepiscopo
Concil. Tom. 28. Yyyy

Thebano vicario nostro in Vrbe, & dilectis filiis abbatibus, prioribus, &c. vsque, Ipsam urbem, & eius districtum constitutis, mandamus, quatenus vos vicarie & sancti Pauli ac Laurentii extra muros Urbis monasteriorum abbates omni negligentia relegata, &c. vt supra vsque vicarie, & abbates superius nominati personaliter, vos vero alii remanentes abbates, &c. vt supra per totum.

Datum vt supra, & eadem data in omnibus superioribus de Concilio.

Datum Pictavis secundo Idus Augusti anno tertio.

Venerabilibus fratribus archiepiscopo Nicosiensi & eius suffraganeis.

ALMA mater ecclesia nonnulla plerumque rationaliter ordinat, quæ postmodum, prout secundum varietatem temporum, & qualitatem etiam emergentium agendorum considerata suadet utilitas, in melius consultata deliberatione commutat. Sane licet ecclesiarum prælatos ad vniuersale Concilium, quod dudum a proximis tunc Kalendis Octobris ad duos annos immediate sequentes apud ciuitatem Viennensem de fratrum nostrorum consilio decreuimus congregandum per nostras sub certa forma literas duxerimus euocandos: quia tamen negotium inquisitionum, quas per diuersas mundi partes contra ordinem militiæ Templi, eiusque singulares personas fieri mandauimus, completum non est, & quod in breui compleri valeat non speramus, nec videmus ipsum negotium, & nonnulla alia quæ in eodem sunt tractanda Concilio, posse vsque ad præfatum statutum terminum taliter preparari, quod ad ipsius examen Concilii decenter valeant introduci, eundem terminum vsque ad Kalendas Octobris, prædictum primum terminum iam dudum per easdem nostras literas assignatum immediate sequentes, ex præmissis & aliis certis iustis & legitimis causis, quas præsentibus inseri non oportet, de fratrum eorundem consilio duximus prorogandum. Hæc itaque vobis tenore præsentium intimantes, vniuersitati vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus: quatenus iuxta modum & formam in prædictis nostris directis vobis literis declaratos, in huiusmodi prorogato termino & loco

ANNO
CHRISTI
1311.

prædicto, quem vobis peremptorium assignamus, omni,
quam inuitabilis necessitas non inducat, excusatione
postposita, nostro vos conspectui præsentetis.

Datum Auenione secundo Nonas Aprilis anno v.

In eodem modo, vt supra proximo per totum, venera-
bilibus fratribus archiepiscopo Lugdunensi & eius suffra-
ganeis. Datum vt supra.

In eodem modo archiepiscopo Magdeburgensi & e-
ius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Capuano & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Panormitano & eius
suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Corinthiensi & eius
suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Mediolanensi & eius
suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Strigonienensi & eius
suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Colossensi & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Turritano & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Lundensi & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Arborensi & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Vspalensi & eius suffra-
ganeis.

In eodem modo archiepiscopo Spalateni & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Colonienensi & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Armacano & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Cantuariensi & eius
suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Tuaniensi & eius suf-
fraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Cassellensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Dublinensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Eboracensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Turonensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Rhemeni & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Senonensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Moguntino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Bremensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Saltzburgeni & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Tarantasiensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Ragulino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Burdigalensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Hispalensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Bisuntino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Tarraconensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Rauennateni & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Toletano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Narbonensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Barensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Rothomageni & eius suffraganeis.

ANNO
CHRISTI
1314

In eodem modo archiepiscopo Antibarenfi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Pisano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Iadrenfi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Ianuensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Bituricensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Neapolitano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Gnesnensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Auxitano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Patracensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Sipontino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Consentino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Rossanensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Amalitano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Treuerensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Regiensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Montifregalis & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Thebano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Calaritano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Salernitano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Viennensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Hydruntino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Tranensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Brundusino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Messanensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Consano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Ebredunensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Surrentino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Tarentino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Bracarensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Aquensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Atheniensi & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Beneuentano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Compostellano & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Rigeni & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Arelateni & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo Acheruntino & eius suffraganeis.

In eodem modo archiepiscopo sanctæ Seuerinæ & eius suffraganeis.

In eodem modo patriarchæ Constantinopolitano & eius suffraganeis.

In eodem modo patriarchæ Gradensi & eius suffraganeis.

In eodem modo patriarchæ Aquileiensi & eius suffraganeis.

ANNO
CHRISTE
1315.

In eodem modo patriarchæ Hierosolymitano & eius suffraganeis.

In eodem modo Sutрино & Balneoregiensi episcopis, per totum, vt supra.

In eodem modo Esinenſi, Fanenſi & Camerinenſi episcopis.

In eodem modo Theatinenſi, Valuenſi & Aquilenſi episcopis.

In eodem modo Florentino & Piſtorienſi episcopis.

In eodem modo Fundano & Sorano episcopis.

In eodem modo venerabili fratri episcopo Perufino, & dilecto filio Petro electo Spoletano.

In eodem modo dilectis filiis Caſinenſi & ſancti Laurentii de Vulturno monaſteriorum abbatibus.

In eodem modo Iſnardo archiepiscopo Thebano vicario nostro in Vrbe, vsque, Hæc itaque tibi tenore præſentium intimantes, fraternitati tuæ, &c. vsque, Nostro te conſpectui repræſentes. Datum vt ſupra.

In eodem modo archiepiscopo ſancti Andree & aliis episcopis in regno Scotiæ conſtitutis.

In eodem modo cariffimo in Chriſto filio Philippo regi Franciæ illuſtri. Alma mater, &c. vt ſupra, vsque, Sane licet eccleſiarum prælatos, & celſitudinem tuam ad vniuerſale Concilium, &c. vsque ad, Sub certa forma literas prælatiſ ipſiſ, & tibi ſuper ipſius Concilii conuocatione directas duxerimus euocandos: quia tamen, &c. vsque ad, Hæc itaque ad tuam, & vniuerſorum notitiam deducentes, ſerenitatem regiam rogamus, & hortamur attente, vsque, In remiſſionem tibi peccaminum ſuadentes, quatenus, præſcripto termino, ſic per nos, vt prædicatur, prorogato, ſtudeas in eodem Concilio iuxta priorum directarum tibi per nos ſuper hoc literarum tenorem in prælibato loco perſonaliter intereſſe.

Datum vt ſupra in prima forma.

In eodem modo Eduardo regi Angliæ.

In eodem modo Roberto regi Sicilia.

In eodem modo Iacobo regi Aragonum.

In eodem modo Fernando regi Caſtellæ & Legionis.

In eodem modo Iacobo regi Maioricarum.

In eodem modo Ludouico regi Nauarræ.
 In eodem modo Dionysio regi Portugallia.
 In eodem modo regi Bohemia.
 In eodem modo Henrico regi Cypri.
 In eodem modo regi Dacia.
 In eodem modo regi Noruegia.
 In eodem modo Friderico regi Trinacria.
 In eodem modo regi Suecia.
 In eodem modo Henrico regi Romanorum.
 In eodem modo regi Hungaria.

Ad certitudinem presentium, & memoriam futurorum.

ALMA mater ecclesia, &c. vt supra in illa ad prælatos, vsque, Sub certa forma literas prælatis ipsis super ipsius Concilii conuocatione directas duxerimus euocandos, quia tamen negotium inquisitionum, &c. vt ibidem, vsque, Hæc itaque ad vniuersorum notitiam deducentes volumus, & prædictis prælatis harum auctoritate præcipiendo mandamus, quatenus iuxta modum & formam in prædictis nostris prioribus, & directis literis declaratos, in huiusmodi prorogato termino & loco prædicto, quem eis peremptorium assignamus, omni, quam inuitabilis necessitas non inducat, excusatione postposita, nostro se conspectui repræsentent. Vt autem huiusmodi nostra prorogatio ad communem omnium notitiam facilius deducatur, licet per alias nostras literas prælatis ipsis per nos dudum euocatis, hæc specialiter intimemus, has chartas, siue membranas prorogationem continentes eandem in ecclesia maioris Auenionensis appendi, vel affigi ostiis, seu superliminaribus faciemus: quæ prorogationem ipsam suo quasi sonoro præconio, & patulo iudicio publicabunt. Ita quod ii, quos prorogatio ipsa contingit, nullam postea possint excusationem prætere, quod ad eos talis prorogatio non peruenerit, vel quod ignorarint eandem, cum non sit verisimile remanere quoad ipsos incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Datum Auenione, secundo Nonas Aprilis, anno v.

Dilecto

ANNO
CHRISTI
1311

Dilecto filio abbati monasterii Cisterciensis, Cabilonensis diæcesis.

REGNANS in cælis triumphans ecclesia, cuius pastor est Pater æternus, cui sanctorum ministrant agmina, & laudi gloriam angelorum chori decantant in terris, ad sui similitudinem & repræsentationem constituit ecclesiam militantem vnigenito Filio Dei viui Domino Iesu Christo ineffabili commercio copulatam, in qua idem vnigenitus Dei Filius a Patre progrediens, per illustrationem Paracleti procedentis pariter ab vtroque, statuit fidei fundamentum.

Sancta Romana ecclesia mater alma fidelium caput est, disponente Domino, ecclesiarum aliarum omnium & magistra, a qua, veluti a primitiuo fonte, ad singulas ecclesias eiusdem fidei riuli deriuantur, ad cuius regimen voluit Christi clementia Romanum pontificem vice sui deputare ministrum, vt instructionem ac doctrinam ipsius eloquio veritatis euangelicæ traditam cuncti renati fonte baptismatis teneant & conferuent, & qui sub hac doctrina cursum vitæ recte peregerint, salui fiant, qui vero ab ea deuiauerint, condemnentur. Ipsa nempe Romana mater ecclesia, iuxta exigentiam possibilitatis ipsius, ad cunctas orbis prouincias, in quibus diuini nominis cultus viget, fideique catholicæ obseruantia rutilat, intuitum sedulæ considerationis extendens, & subiiciens, ab olim suæ considerationis examini, diuturnæ calamitatis angustias, illius specialis hereditatis, dominicæ videlicet terræ sanctæ ab infidelibus miserabiliter conculcatæ, in qua idem Patris æterni Filius nostræ carnis indumento contactus, salutem humani generis, pietate ineffabili extitit operatus, quamque sua ipse voluit corporali insignire præsentia, & proprii asperione sanguinis consecrare multa sollicitudine studuit eidem terræ, retroactis temporibus, quibus potuit remediis, vt eriperetur ab ipsis impiis, subuenire. Et quia inter ceteros, quos professio Christianæ religionis includit milites, & fratres domus militiæ Templi Hierosolymitani, sicut est toti orbi notorium, tamquam speciales eiusdem fidei pugiles, & iam dictæ terræ præcipui defensores, ipsius terræ negotium principaliter gerere videbantur, ipsos, & eorum ordinem præfata ecclesia specialis fauoris plenitu-

dine prosequens, eos aduersus Christi hostes crucis ar-
mauit signaculo, multis exaltauit honoribus, ditauit fa-
cultatibus, ac diuersis libertatibus & priuilegiis commu-
niuit. Hi nimirum, cum crederentur in Domini seruitio
sub regulari habitu fideliter militare, sibi quasi cunctorum
manus fidelium cum multiplici erogatione bonorum sen-
tiebant multifarie multisque modis propterea adiutrices.
Sed, proh dolor, noua & calamitosa vox de malignitatis
fratrum ipsorum enormitate progrediens nostrum reple-
uit, imo verius perturbauit auditum. Hæc enim vox nun-
tia lamentationis, & gemitus, audientibus horrorem in-
gerit, commouet animas, mentes turbat, & cunctis fidei
Christianæ cultoribus nouum ineffabilis amaritudinis ca-
licem subministrat: & dum facti seriem eius necessitate
poscente depromimus, noster attenuatur præ angustia
spiritus valetudinis, fatigata confractibus membra singula
præ nimio dolore tabescunt. Dudum siquidem circa no-
stræ promotionis ad apicem summi pontificatus initium,
etiam antequam Lugdunum, vbi recepimus nostræ co-
ronationis insignia, veniremus, & post, tam ibi quam ali-
bi, secreta quorundam nobis insinuatio intimauit, quod
magister, præceptores & alii fratres ordinis dictæ mili-
tiæ Templi, & etiam ipse ordo, qui ad defensionem pa-
trimonii ipsius Domini nostri Iesu Christi fuerant in
transmarinis partibus deputati, contra ipsum Dominum
in scelus apostasiæ nefandum, detestabile idololatriæ vi-
tium, execrabile facinus Sodomorum, & hæreses varias
erant lapsi; sed quia non erat verisimile, nec credibile vi-
debatur, quod viri tam religiosi, qui præcipue pro Chri-
sti nomine suum sæpe sanguinem effundere, ac perso-
nas suas mortis periculis frequenter exponere crede-
bantur, quique multa & magna tam in diuinis officiis,
quam in ieiuniis & aliis obseruantis deuotionis signa
frequentius prætendebant, suæ sic essent salutis immemo-
res, quod talia perpetrarent. Huiusmodi insinuationi,
ac delationi ipsorum, eiusdem Domini nostri exemplis,
& canonicæ scripturæ doctrinis edocti, aurem nolimus
inclinare. Deinde vero carissimus in Christo filius no-
ster Philippus rex Francorum illustris, cui eadem fuerant
facinora nuntiata, non typo auaritiæ, cum de bonis Tem-

ANNO
CHRISTI
1322

plariorum nihil sibi vindicare aut appropriare intendar, imo ea nobis, & ecclesia per deputandos super hoc a nobis administranda, gubernanda, conseruanda, & custodienda liberaliter & deuote in regno suo dimisit, manum suam exinde totaliter amouendo, sed fidei orthodoxæ feruore, suorum progenitorum vestigia clara sequens, accensus, de præmissis quantum licite potuit se informans, ad instruendum & informandum nos super his multas & magnas nobis informationes per suos nuntios & literas destinauit. Infamia vero contra Templarios ipsos increbrescente validius, super sceleribus ante dictis, & quia etiam quidam miles eiusdem ordinis magnæ nobilitatis, & qui non leuis opinionis in dicto ordine habebatur, coram nobis secreto iuratus deposuit, quod in receptione fratrum præfati ordinis hæc consuetudo, vel verius corruptela seruatur, quod ad recipientis vel ab eo deputati suggestionem, qui recipitur, Christum: & reliqua, vt in priore epistola scripta anno tertio, vsque ad verba illa, Prædictum tempus ad id duximus deputandum. Et demum illud ex certis, iustis & legitimis causis, quas præsentibus inferi non oportet, vsque ad alias Kalendas Octobris proxime futuras de prædictorum fratrum consilio duximus prorogandum. Quocirca discretioni tuæ per apostolica scripta mandamus, quatenus omni negligentia relegata, cunctis, prout talis & tanti negotii qualitas exigit, dispositis & paratis, sic medio tempore te accingas ad iter, quod in huiusmodi prorogato termino, quem tibi & aliis peremptorie assignamus, in Viennensi ciuitate nostro te conspectui repræsentantes; non obstantibus quibuslibet priuilegiis, seu indulgentiis quibuscumque personis, ordini, dignitati, seu collegio, sub quacumque verborum forma vel expressione a prædicta sede concessis, per quæ possit effectus huiusmodi mandati nostri quomodolibet impediri, aut eadem in aliquo derogari. Interim quoque per te, & alios viros prudentes Deum timentes, & habentes præ oculis omnia quæ correctionis & reformationis limam exposcunt, inquirens subtiliter, & conscribens fideliter, ea ad ipsius Concilii notitiam deferas. Et nos nihilo minus variis modis & viis solers studium & efficacem operam dare proponimus, vt omnia talia in examen huiusmodi deducta

Concilii correctionem & directionem recipiant opportunam. Et si inobedientia notam, & canonica ultionis acrimoniam vitare desideras, nequaquam fallacium excusationum velamento te munias, vel ex impedimentis itinerum, quæ Domino praua in directa, & in vias planas aspera, sua omnipotentia conuertente, cessabunt, friuola allegationis munimenta confingas, vt a tam sancti prosecutione operis te subducas: sed voluntarius occurras ad id quod & diuinæ congruit voluntati, & salutem animarum ac vtilitatem respicit singulorum.

Datum Auenione decimo Kalendas Decembris, anno sexto.

In eundem modum scribitur dilecto filio abbati monasterii Vallis vmbrosæ, Fæfulanæ diocesis. Regnans in cælis, &c. vt supra per totum vsque. Datum vt supra.

In eundem modum abbati monasterii sancti Antonii Viennensis, ordinis sancti Augustini.

In eundem modum priori generali ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini.

In eundem modum abbati monasterii Cluniacensis, Matisconensis diocesis.

In eundem modum magistro ordinis fratrum Prædicatorum.

In eundem modum ministro generali ordinis Minorum.

In eundem modum magistro domus militiae sancti Iacobi.

In eundem modum priori monasterii Carthusiensis, Maurianensis diocesis.

In eundem modum abbati monasterii de Clusa ordinis beati Benedicti, Taurinensis diocesis.

In eundem modum abbati monasterii Farfensis, ordinis sancti Benedicti.

In eundem modum abbati monasterii sancti Dionysii prope Parisios, ordinis sancti Benedicti.

In eundem modum priori eremi Camaldulensis, Aretinæ diocesis.

In eundem modum abbati monasterii Casædei ordinis sancti Benedicti, Claromontensis diocesis.

CLEMENS VIENNENSE. HENRICVS VII. IMP. PHILIPPVS IV. R. FRANC. 733
P. V.

ANNO
CHRISTI
1311.

In eundem modum abbati monasterii sanctæ Iustinæ
Paduanæ, ordinis sancti Benedicti.

In eundem modum priori Grandimontensis mona-
sterii per priorem soliti gubernari, Lemouicensis diocesis.

In eundem modum abbati monasterii Præmonstra-
tensis, Laudunensis diocesis.

In eundem modum abbati monasterii sancti Lauren-
tii Auerfani, ordinis sancti Benedicti.

In eundem modum abbati monasterii Cauensis ordi-
nis sancti Benedicti, Salernitanæ diocesis.

In eundem modum abbati maioris monasterii Turo-
nensis, ordinis sancti Benedicti.

In eundem modum præceptori domus Calatrauensis
ordinis, Toletanæ diocesis.

In eundem modum priori generali ordinis fratrum
beatæ Mariæ de monte Carmeli.

In eundem modum magistro ordinis Humiliatorum.

SENTENTIA

DE EXTINCTIONE TEMPLARIORVM

A CLEMENTE PAPA QVINTO LATA

in Concilio Viennensi.

Ad perpetuam rei memoriam.

AD prouidam Christi vicarii præsentis in specula a-
postolicæ dignitatis circumspectionem pertinet vi-
ces pensare temporum emergentium, negotiorum causas
discutere, ac personarum attendere qualitates: vt ad sin-
gula debitum dirigens necessariæ considerationis intui-
tum, & opportune manum operationis apponens, de a-
gro Domini sic vitiorum tribulos eruat, vt virtutes am-
plificet, sic præuaricantium spinas tollat, vt euellendo
plus plantet quam destruat, & in loca vacua per eradica-
tionem nocentium tribulorum, deuota Deo plantamina
transferendo, potiore præbeat de prouisa & utili eo-
rum locorum vnione & translatione lætitiã, quam ve-
ra iustitia, quæ compassionem habet, doloris intulerit
detrimentum personarum, & locorum huiusmodi per
ruinam; sic enim sufferendo quod officit, & subrogan-
do quod proficit, virtutum profectus amplificat, & sub-

Zzzz iij